

SIA „Vides Konsultāciju Birojs”
Reģ. Nr. 40003282693
Ezermalas iela 24/26
Rīga, LV-1014

Sertificētas ekspertes Sintijas Martinsones
(eksperta sertifikāts Nr. 064 (26.07.2011.),
tiesīga sniegt atzinumus par sugu grupu „putni”)

Putnu populāciju inventarizācija dabas liegumā „Jaunciems”

Atzinuma sniegšanas mērķis ir novērtēt putnu populāciju stāvokli dabas liegumā „Jaunciems” dabas aizsardzības plāna atjaunošanas ietvaros.

Dabas liegums „Jaunciems” tika apsekots 2014. gada putnu ligzdošanas sezonas laikā:

- 23. maijā plkst. 4:57-8:47,
- 24. maijā plkst. 5:05-10:21,
- 25. maijā plkst. 4:57-11:20,
- 26. jūnijā plkst. 23:14-
- 27. jūnijā plkst. 00:00-1:10,
- 28. jūnijā plkst. 4:42-9:18 un 23:48-
- 29. jūnijā plkst.00:00-1:15.

Meteoroloģiskie apstākļi visās teritorijas apsekošanas reizēs bija atbilstoši putnu uzskaišu veikšanai – bez nokrišņiem un miglas, vēja ātrums mazāks par 5 m/s, pozitīva gaisa temperatūra. Lieguma teritorija tika apsekota, veicot putnu uzskaites pa kamerāli izveidotiem maršrutiem (tos modificējot uzskaites laikā, atbilstoši apstākļiem dabā) pēc Latvijas ligzdojošo putnu uzskaišu metodikas [1], izmantojot ģeogrāfiskās pozicionēšanas sistēmu (GPS).

Lieguma apsekošanas maršruti (GPS sekošanas ceļi) parādīti 1-3. attēlā.

SIA „Vides Konsultāciju Birojs”
Reģ. Nr. 40003282693
Ezermalas iela 24/26
Rīga, LV-1014

Sertificētas ekspertes Sintijas Martinsones
(eksperta sertifikāts Nr. 064 (26.07.2011.),
tiesīga sniegt atzinumus par sugu grupu „putni”)

Putnu populāciju inventarizācija dabas liegumā „Vecdaugava”

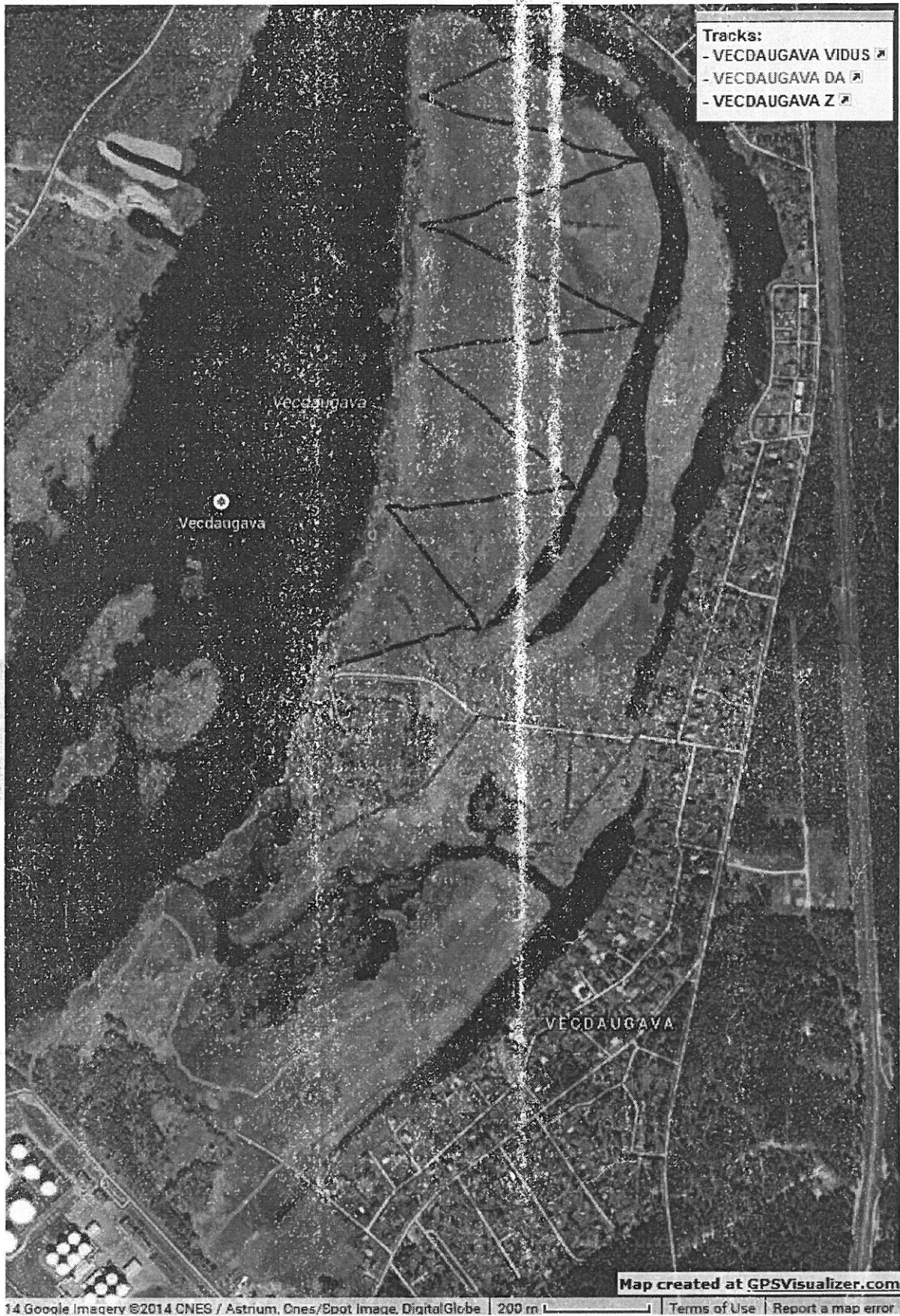
Atzinuma sniegšanas mērķis ir novērtēt putnu populāciju stāvokli dabas liegumā „Vecdaugava” dabas aizsardzības plāna atjaunošanas ietvaros.

Dabas liegums „Vecdaugava” tika apsekots 2014. gada putnu ligzdošanas sezonas laikā:

- 26. maijā plkst. 4:31-9:46,
- 30. maijā plkst. 4:30-9:14 un 13:55-16:20,
- 26. jūnijā plkst. 4:31-8:20,
- 28. jūnijā plkst. 22:01-23:25.

Meteoroloģiskie apstākļi visās teritorijas apsekošanas reizēs bija atbilstoši putnu uzskaišu veikšanai – bez nokrišņiem un miglas, vēja ātrums mazāks par 5 m/s, pozitīva gaisa temperatūra. Lieguma teritorija tika apsekota, veicot putnu uzskaites pa kamerāli izveidotiem maršrutiem (tos modificējot uzskaites laikā, atbilstoši apstākļiem dabā) pēc Latvijas ligzdojošo putnu uzskaišu metodikas [1], izmantojot ģeogrāfiskās pozicionēšanas sistēmu (GPS).

Lieguma apsekošanas maršruti (GPS sekošanas ceļi) parādīti 1. attēlā.

1. attēls. Dabas lieguma „Vecdaugava” apsekošanas maršruti (GPS sekošanas ceļi)

88 putnu sugas, t.sk. 27 aizsargājamas sugas¹, taču vairums no tām – 23 sugas, liegumā novērotas kā neligzdotāji. Dati par visām novērotajām putnu sugām un to statuss apsekotajā teritorijā apkopots 1. tabulā. Sugas statuss un iespējamais ligzdojošo pāru skaits novērtēts atbilstoši Latvijas ligzdojošo putnu monitoringa uzskaišu metodikai [3]. Liegumā konstatētās aizsargājamas sugas 1. tabulā attēlotas uz sarkana fona; to novērošanas vietas parādītas 6. attēlā. Elektroniskajā aizsargājamo sugu novērojumu kartē ar dažādas krāsas punktiem ir atzīmētas aizsargājamo sugu novērošanas vietas. Ar kursoru izvēloties konkrētu novērojumu, ir redzama suga.

1. tabula. Dabas liegumā „Vecdaugava” konstatētās putnu sugas

Nr. p.k.	Suga latviski	Suga latīniski	Ligzdojošo pāru skaits	Neligzdojošo īpatņu skaits	2003. gada DAP ²
1.	Paugurknābja gulbis ³	<i>Cygnus olor</i>	4	3	+
2.	Ziemeļu gulbis ⁴	<i>Cygnus cygnus</i>		7	+
3.	Sējas zoss ⁵	<i>Anser fabalis</i>		2	+
4.	Baltpieres zoss ⁶	<i>Anser albifrons</i>		2	+
5.	Meža zoss ⁷	<i>Anser anser</i>		1	+
6.	Baltvēderis	<i>Anas penelope</i>			+
7.	Pelēkā pīle ⁸	<i>Anas strepera</i>	1	5	+
8.	Meža pīle	<i>Anas platyrhynchos</i>	4	5	+
9.	Garkaklis ⁹	<i>Anas acuta</i>	1	1	+
10.	Prīkšķe ¹⁰	<i>Anas querquedula</i>		6	+
11.	Platknābis ¹¹	<i>Anas clypeata</i>		6	+
12.	Brūnkaklis ¹²	<i>Aythya ferina</i>		7	+
13.	Cekulpīle	<i>Aythya fuligula</i>	1	150 ¹³	+
14.	Ķerra ¹⁴	<i>Aythya marila</i>		2	+
15.	Melnā pīle ¹⁵	<i>Melanitta nigra</i>		1	
16.	Tumšā pīle ¹⁶	<i>Melanitta fusca</i>		7	
17.	Mazā gaura ¹⁷	<i>Mergellus albellus</i>		13	+
18.	Lielā gaura	<i>Mergus merganser</i>			+
19.	Paipala	<i>Coturnix coturnix</i>			+

¹ Atbilstoši MK noteikumu Nr. 396 (18.11.2000. ar grozījumiem 31.07.2004.) 1. pielikumam un MK noteikumiem Nr. 211 (31.03.2007.) „Noteikumi par putnu sugu sarakstu, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos izplatības areālā”.

² Sugas, kuras konstatētas lieguma teritorijā kopš 2001. gada.

³ T.sk. gadījuma novērojums 25.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁴ T.sk. gadījuma novērojumi 21.03.2011. un 21.11.2012. (novērotāji: Andris Klepers un Igors Deņisovs) [2]

⁵ Gadījuma novērojums 13.03.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁶ Deviņi gadījuma novērojumi laika periodā no 01.05.2009. līdz 28.04.2013. (novērotāji: Igors Deņisovs, Jānis Gailis, Antra Puriņa un Viktors Ivanovs) [2]

⁷ Gadījuma novērojums 04.04.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁸ Trīs gadījuma novērojumi laika periodā no 27.04.2012. līdz 17.05.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁹ Gadījuma novērojumi 25.04.2012. un 10.10.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

¹⁰ Gadījuma novērojumi 19.04.2012. un 19.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

¹¹ Gadījuma novērojumi 25.04.2012. un 21.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

¹² Gadījuma novērojums 25.04.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

¹³ Gadījuma novērojumi 16.01.2012. un 19.04.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

¹⁴ Gadījuma novērojums 21.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

¹⁵ Gadījuma novērojums 19.04.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

¹⁶ Gadījuma novērojumi 16.01.2012. un 24.11.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

¹⁷ Gadījuma novērojumi 26.03.2012. un 19.04.2013. (novērotāji: Ruslans Matrozis un Igors Deņisovs) [2]

20.	Cekuldūkuris	<i>Podiceps cristatus</i>	7		+
21.	Jūras krauklis ¹⁸	<i>Phalacrocorax carbo</i>		4	+
22.	Lielais dumpis ¹⁹	<i>Botaurus stellaris</i>	2		+
23.	Lielais baltais gārnis ²⁰	<i>Egretta alba</i>		1	
24.	Zivju gārnis ²¹	<i>Ardea cinerea</i>		1	+
25.	Baltais stārķis ²²	<i>Ciconia ciconia</i>		1	+
26.	Ķīķis ²³	<i>Pernis apivorus</i>		1	
27.	Jūras ērglis ²⁴	<i>Haliaeetus albicilla</i>		1	+
28.	Niedru lija ²⁵	<i>Circus aeruginosus</i>		2	+
29.	Zvirbuļu vanags ²⁶	<i>Accipiter nisus</i>		1	+
30.	Peļu klijāns ²⁷	<i>Buteo buteo</i>		1	+
31.	Bikšainais klijāns ²⁸	<i>Buteo lagopus</i>		1	+
32.	Klinšu ērglis	<i>Aquila chrysaetos</i>			+
33.	Lauku piekūns ²⁹	<i>Falco tinnunculus</i>		1	+
34.	Kukaiņu piekūns ³⁰	<i>Falco vespertinus</i>		3	
35.	Purva piekūns ³¹	<i>Falco columbarius</i>			+
36.	Bezdelīgu piekūns ³²	<i>Falco subbuteo</i>		3	+
37.	Ormanītis	<i>Porzana porzana</i>			+
38.	Grieze	<i>Crex crex</i>	2		+
39.	Ūdensvistiņa ³³	<i>Gallinula chloropus</i>	1		
40.	Laucis ³⁴	<i>Fulica atra</i>	5	22	+
41.	Dzērve	<i>Grus grus</i>			+
42.	Jūras žagata	<i>Haematopus ostralegus</i>			+
43.	Dzeltenais tārtiņš ³⁵	<i>Pluvialis apricaria</i>		1	
44.	Ķīvīte ³⁶	<i>Vanellus vanellus</i>	4	32	+
45.	Vistilbe ³⁷	<i>Lymnocyptes minimus</i>		1	+
46.	Mērkaziņa ³⁸	<i>Gallinago gallinago</i>		50	+

¹⁸ Gadījuma novērojums 06.03.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

¹⁹ T.sk. divi gadījuma novērojumi 30.03.2011. un 21.04.2013. (novērotāji: Ilze Bojāre un Igors Deņisovs) [2]

²⁰ Četri gadījuma novērojumi laika periodā no 20.03.2011. līdz 19.04.2013. (novērotāji: Uģis Piterāns, Antra Puriņa un Igors Deņisovs) [2]

²¹ T.sk. gadījuma novērojums 31.03.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

²² Gadījuma novērojums 31.03.2013. (novērotāja: Antra Puriņa) [2]

²³ Gadījuma novērojumi 22.08.2013. un 30.08.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

²⁴ Gadījuma novērojums 19.11.2012. (novērotāj: Ieva Mārdega) [2]

²⁵ Trīs gadījuma novērojumi laika periodā no 29.03.2012.-26.04.2013. (novērotāji: Igors Deņisovs un Ilze Olmane) [2]

²⁶ Gadījuma novērojums 24.10.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

²⁷ Gadījuma novērojums 10.05.2013. (novērotājs Igors Deņisovs) [2]

²⁸ Gadījuma novērojums 29.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

²⁹ Gadījuma novērojums 06.09.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

³⁰ Gadījuma novērojumi 02.09.2011. un 05.09.2011. (novērotāji: Ruslans Matrozis un Igors Deņisovs) [2]

³¹ Gadījuma novērojums 10.05.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

³² Trīs gadījuma novērojumi laika periodā no 02.09.2011. līdz 16.09.2012. (novērotāji: Igors Deņisovs un Ruslans Matrozis) [2]

³³ Gadījuma novērojums 29.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

³⁴ T.sk. četri gadījuma novērojumi laika periodā no 18.01.2012. līdz 10.05.2013. (novērotāji: Ingmārs Ķiecis un Igors Deņisovs) [2]

³⁵ Gadījuma novērojums 24.08.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

³⁶ T.sk. gadījuma novērojumi 21.03.2011. un 29.04.2012. (novērotāji: Andris Klepers un Māris Puķītis) [2]

³⁷ Gadījums novērojums 11.04.2011. (novērotājs: Floriāns Savičs) [2]

³⁸ Gadījuma novērojumi 29.03.2012. un 31.03.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

47.	Ķikuts ³⁹	<i>Gallinago media</i>		1	
48.	Melnā puskuitala	<i>Limosa limosa</i>			+
49.	Lietuvainis	<i>Numenius phaeopus</i>		1	
50.	Kuitala ⁴⁰	<i>Numenius arquata</i>		15	+
51.	Pļavu tilbīte	<i>Tringa totanus</i>			+
52.	Purva tilbīte	<i>Tringa glareola</i>			+
53.	Lielais ķīris	<i>Larus ridibundus</i>		2	+
54.	Mazais ķīris	<i>Hydrocoloeus minutus</i>			+
55.	Sudrabkaija ⁴¹	<i>Larus argentatus</i>		7	+
56.	Melnspārnu kaija	<i>Larus marinus</i>			+
57.	Lielais zīriņš ⁴²	<i>Hydroprogne caspia</i>		2	+
58.	Upes zīriņš ⁴³	<i>Sterna hirundo</i>		2	+
59.	Jūras zīriņš	<i>Sterna paradisaea</i>			+
60.	Mazais zīriņš	<i>Sternula albifrons</i>			+
61.	Purva pūce ⁴⁴	<i>Asio flammeus</i>		1	+
62.	Svīre	<i>Apus apus</i>		8	+
63.	Bišu dzenis ⁴⁵	<i>Merops apiaster</i>		1	
64.	Dižraibais dzenis	<i>Dendrocopos major</i>			+
65.	Sila cīrulis ⁴⁶	<i>Lullula arborea</i>		4	
66.	Lauku cīrulis ⁴⁷	<i>Alauda arvensis</i>	7	20	+
67.	Krastu čurkste	<i>Riparia riparia</i>			+
68.	Bezdelīga	<i>Hirundo rustica</i>			+
69.	Mājas čurkste	<i>Delichon urbicum</i>			+
70.	Pļavu čipste	<i>Anthus pratensis</i>	2		+
71.	Dzeltenā cielava	<i>Motacilla flava</i>	4	250 ⁴⁸	+
72.	Baltā cielava	<i>Motacilla alba</i>			+
73.	Lakstīgala	<i>Luscinia luscinia</i>	4		+
74.	Zilriklīte ⁴⁹	<i>Luscinia svecica</i>		1	+
72.	Lukstu čakstīte ⁵⁰	<i>Saxicola rubetra</i>	2		+
76.	Akmeņčakstīte ⁵¹	<i>Oenanthe oenanthe</i>	1		+
77.	Melnais meža strazds	<i>Turdus merula</i>	1		+
78.	Dziedātājstrazds	<i>Turdus philomelos</i>			+
79.	Plukšķis	<i>Turdus iliacus</i>			+
80.	Upes ļauķis	<i>Locustella fluviatilis</i>	4		
81.	Seivi ļauķis ⁵²	<i>Locustella luscinioides</i>	2		+

³⁹ Gadījuma novērojumi 08.08.2013. un 30.08.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁴⁰ Gadījuma novērojums 18.04.2013. (novērotājs: Viktors Ivanovs) [2]

⁴¹ T.sk. gadījuma novērojums 21.03.2011. (novērotājs: Andris Klepers) [2]

⁴² Gadījuma novērojums 19.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁴³ T.sk. gadījuma novērojums 19.04.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁴⁴ Gadījuma novērojums 05.11.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁴⁵ Gadījuma novērojums 24.04.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁴⁶ Gadījuma novērojums 29.10.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁴⁷ T.sk. četri gadījuma novērojumi laika periodā no 20.03.2012. līdz 26.04.2013. (novērotāji: Uģis Piterāns, Andris Klepers, Igors Deņisovs un Ilze Olmane) [2]

⁴⁸ Gadījuma novērojums 06.05.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁴⁹ Gadījuma novērojums 14.05.2012. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁵⁰ T.sk. trīs gadījuma novērojumi laika periodā no 24.04.2012. līdz 22.04.2013. (novērotāji: Igors Deņisovs un Māris Puķītis) [2]

⁵¹ Gadījuma novērojums 22.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

82.	Ceru ķauķis	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	38		+
83.	Ezeru ķauķis	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	13		+
84.	Purva ķauķis	<i>Acrocephalus palustris</i>	5		+
85.	Krūmu ķauķis	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	1		
86.	Niedru strazds ⁵³	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	14		+
87.	Iedzeltenais ķauķis	<i>Hippolais icterina</i>	3		
88.	Dārza ķauķis	<i>Sylvia borin</i>	2		+
89.	Gaišais ķauķis ⁵⁴	<i>Sylvia curruca</i>	1		+
90.	Brūnspārnu ķauķis	<i>Sylvia communis</i>	11		+
91.	Čuņčiņš ⁵⁵	<i>Phylloscopus collybita</i>		1	
92.	Vītītis	<i>Phylloscopus trochilus</i>	2		+
93.	Bārdas zīlīte ⁵⁶	<i>Panurus biarmicus</i>		18	+
94.	Pelēkā zīlīte	<i>Poecile montana</i>			+
95.	Zilzīlīte	<i>Cyanistes caeruleus</i>			+
96.	Lielā zīlīte	<i>Parus major</i>	2		+
97.	Somzīlīte	<i>Remiz pendulinus</i>			+
98.	Brūnā čakste ⁵⁷	<i>Lanius collurio</i>	1		+
99.	Lielā čakste ⁵⁸	<i>Lanius excubitor</i>		1	+
100.	Žagata ⁵⁹	<i>Pica pica</i>	1		+
101.	Krauķis ⁶⁰	<i>Corvus frugilegus</i>		25	
102.	Pelēkā vārna	<i>Corvus cornix</i>	5		+
103.	Krauklis ⁶¹	<i>Corvus corax</i>		3	+
104.	Mājas strazds ⁶²	<i>Sturnus vulgaris</i>	1	70	+
105.	Mājas zvirbulis	<i>Passer domesticus</i>	4		+
106.	Ziemas žubīte	<i>Fringilla montifringilla</i>			+
107.	Žubīte	<i>Fringilla coelebs</i>	2		+
108.	Mazais svilpis	<i>Eythrina erythrina</i>	22		+
109.	Svilpis ⁶³	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>		7	
110.	Kaņepītis ⁶⁴	<i>Linaria cannabina</i>		2	
111.	Dadzītis ⁶⁵	<i>Carduelis carduelis</i>		1	+
112.	Ģirlicis	<i>Serinus serinus</i>			+
113.	Ķivulis ⁶⁶	<i>Spinus spinus</i>		50	+
114.	Sniedze	<i>Plectrophenax nivalis</i>			+
115.	Niedru stērste ⁶⁷	<i>Emberiza schoeniclus</i>	10	2	+

⁵² T.sk. gadījuma novērojumi 22.04.2012. un 21.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁵³ T.sk. gadījuma novērojumi 24.05.2009. un 06.05.2013. (novērotāji: Ainis Platais un Igors Deņisovs) [2]

⁵⁴ Gadījuma novērojumi 25.04.2013. un 16.05.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁵⁵ Gadījuma novērojumi 18.04.2013. un 26.04.2013. (novērotāji: Viktors Ivanovs un Ilze Olmane) [2]

⁵⁶ Trīs gadījuma novērojumi laika periodā no 03.01.2014. līdz 03.10.2014. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁵⁷ Gadījuma novērojums 10.05.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁵⁸ Pieci gadījuma novērojumi laika periodā no 20.03.2011. līdz 15.04.2013. (novērotāji: Uģis Piterāns, Andris Klepers un Igors Deņisovs) [2]

⁵⁹ Gadījuma novērojums 25.04.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁶⁰ Gadījuma novērojums 20.03.2011. (novērotājs: Uģis Piterāns) [2]

⁶¹ Gadījuma novērojums 29.04.2012. (novērotājs: Māris Puķītis) [2]

⁶² T.sk. gadījuma novērojumi 21.03.2011. un 29.04.2013. (novērotāji: Andris Klepers un Igors Deņisovs) [2]

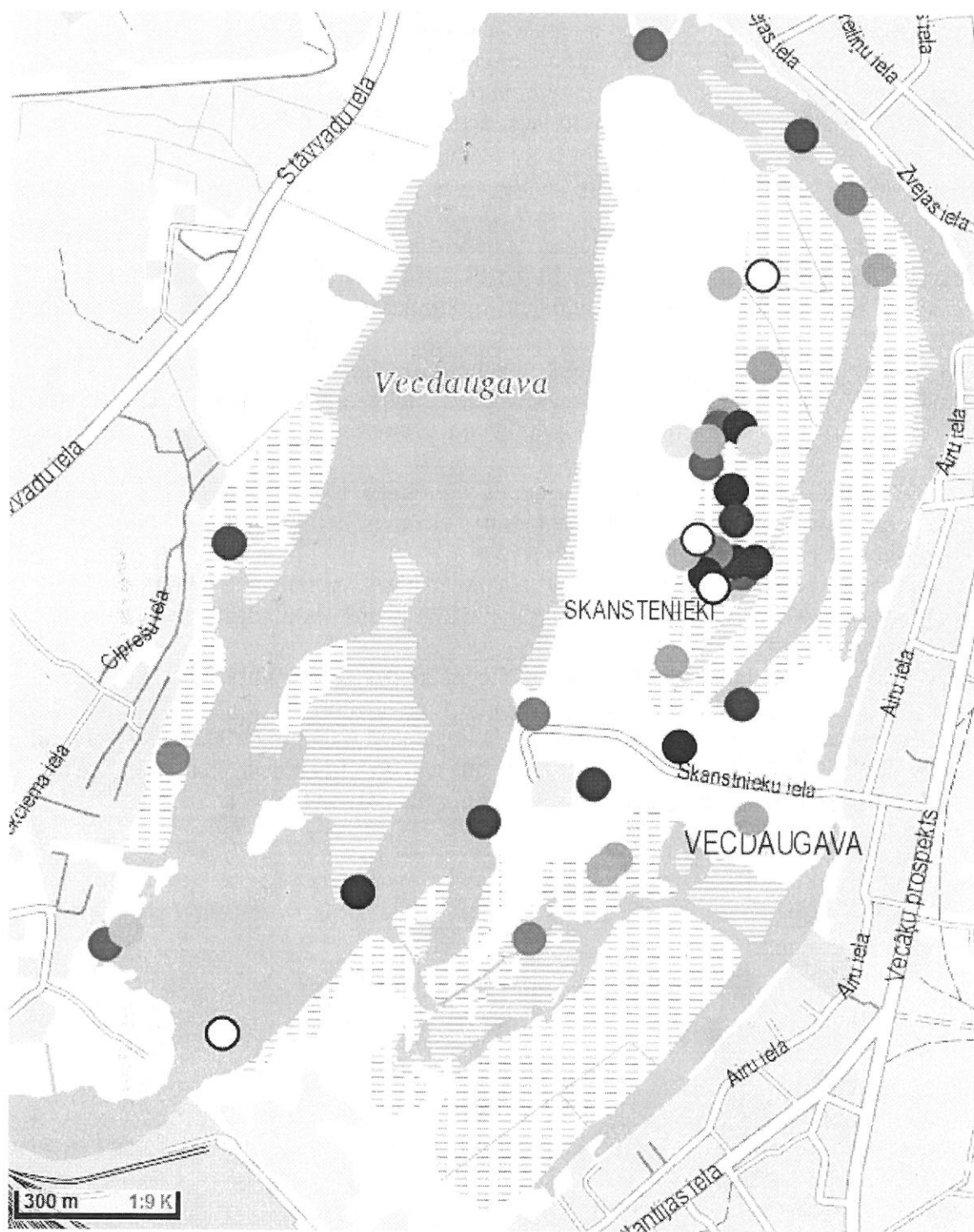
⁶³ Gadījuma novērojums 18.01.2013. (novērotājs: Igors Deņisovs) [2]

⁶⁴ Gadījuma novērojums 21.03.2011. (novērotājs: Andris Klepers) [2]

⁶⁵ Gadījuma novērojums 10.03.2013. (novērotājs: Viktors Ivanovs) [2]

⁶⁶ Gadījuma novērojums 10.03.2013. (novērotājs: Viktors Ivanovs) [2]

⁶⁷ T.sk. gadījuma novērojums 21.03.2011. (novērotājs: Andris Klepers) [2]

6. attēls. Aizsargājamo putnu sugu novērojumi dabas liegumā „Vecdaugava”

Turpmāk ir raksturots liegumā ligzdojošo aizsargājamo putnu sugu aizsardzības statuss, sastopamība, dzīvotņu raksturojums, apdraudošie faktori un aizsargātības pakāpe Latvijā.

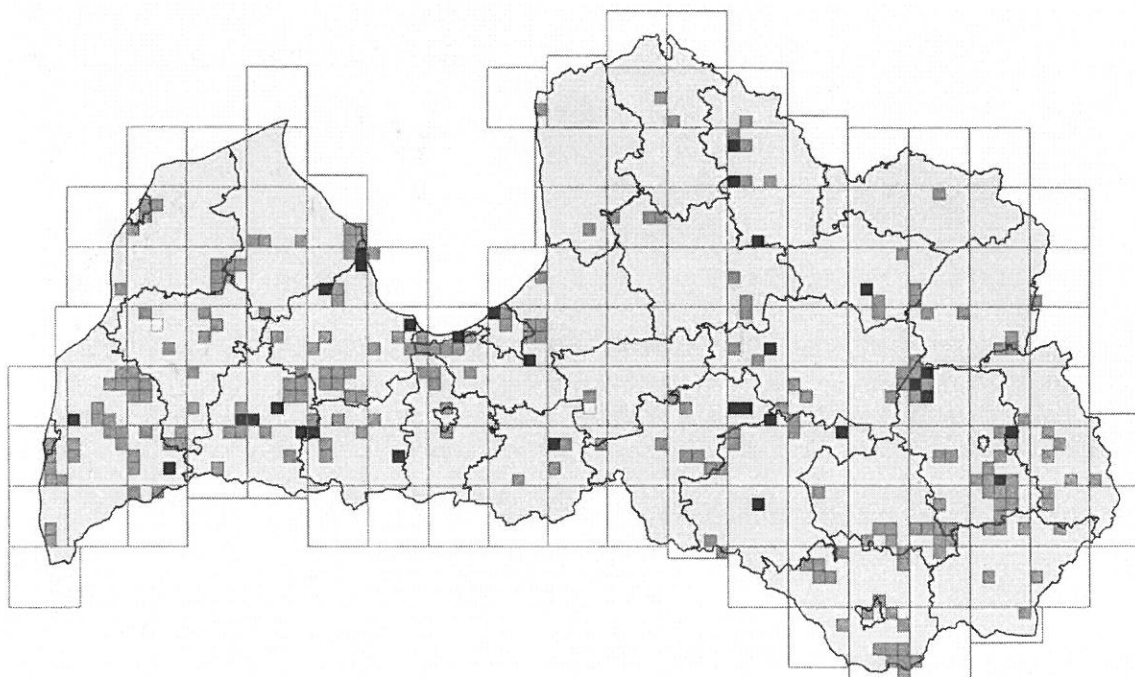
Lielais dumpis *Botaurus stellaris* ir īpaši aizsargājama putnu suga (iekļauta MK noteikumu Nr. 396 (18.11.2000. ar grozījumiem 31.07.2004.) „*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*” 1. pielikumā. Šī suga ir iekļauta arī putnu sugu sarakstā, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 211 „*Noteikumi par putnu sugu sarakstu, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos izplatības areālā*” (31.03.2007.). Šīs sugas rieta vietās ir jāveido mikroliegumi 2-10 ha platībā atbilstoši MK noteikumiem Nr. 940 (01.01.2013.) „*Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu*”.

Lielais dumpis Latvijā ir reta, taču samērā vienmērīgi izplatīta suga (7. attēls) [3]. Tā ir gājputns, ligzdo seklās ar niedrēm aizaugušās dažāda lieluma ūdenstilpēs – ezeros, zivju dīķos, retumis arī bebru dīķos mežos. Ligzdu būvē uz zemes, labi paslēptu biezā niedrājā [4].

2000.-2004. gadā dziedošu lielo dumpju skaita vērtējums Latvijā ir 390-771. Pēdējo 12 gadu periodā populācijas izmaiņu tendences nav zināmas, bet ilgtermiņā (1994.-2004.) lielo dumpju skaitam ir tendence palielināties [5].

Sugu apdraudošie faktori Latvijā nav zināmi. Sugas populācijas lielums īpaši aizsargājamās dabas teritorijās ir 164-281 vokalizējošs tēviņš. Skaitis īpaši aizsargājamās teritorijās ir stabils [5].

Lieguma apsekošanas laikā divās vietās – lieguma DA un R daļā, tika konstatēti vokalizējoši lielā dumpja tēviņi (skat. aizsargājamo sugu novērojumu karti). Vēl reģistrēti divi šīs sugas gadījuma novērojumi: 30.03.2011. lieguma Z daļā un 21.04.2013. lieguma vidusdaļā novēroti šīs sugas īpatņi, kas varētu būt gan šeit ligzdojoši, gan caurceļojoši putni [2]. Šie novērojumi liecina par sugas iespējamu ligzdošanu liegumā.

7. attēls. Lielā dumpja *Botaurus stellaris* izplatība Latvijā 2000.-2004. gadā (sarkanās krāsas intensitāte raksturo ligzdošanas ticamības pakāpi konkrētajā kvadrātā: no gaišākas uz tumšāku – neligzdojošu putnu novērojumi, iespējama ligzdošana, ticama ligzdošana, pierādīta ligzdošana) [3]

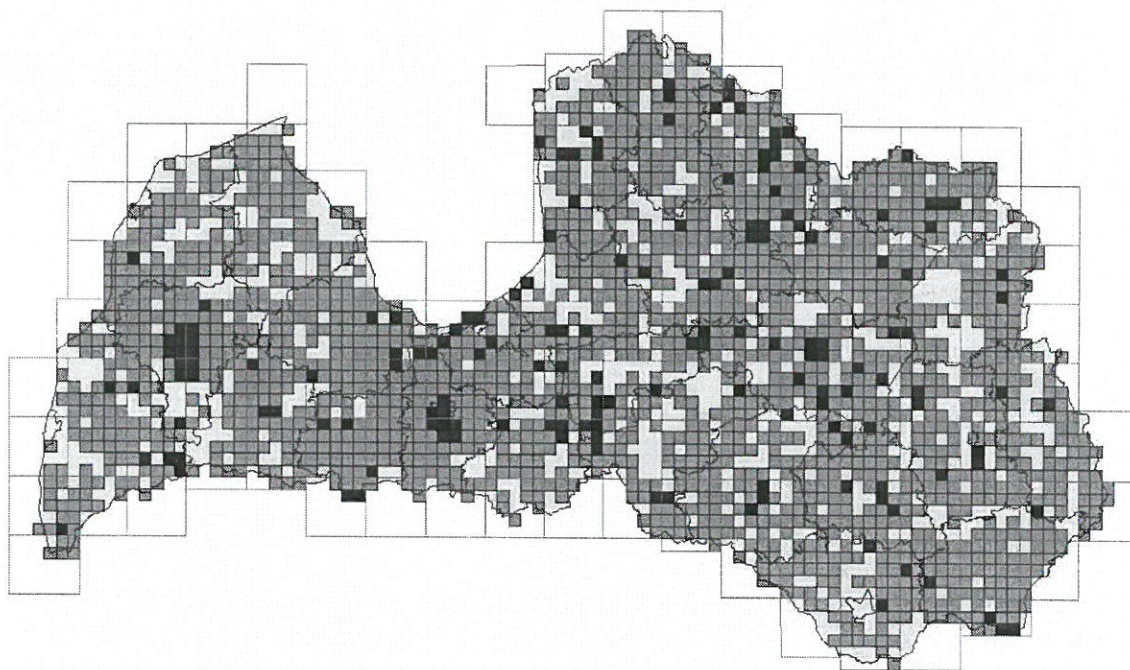
Grieze *Crex crex* ir īpaši aizsargājama putnu suga (iekļauta MK noteikumu Nr. 396 (18.11.2000. ar grozījumiem 31.07.2004.) „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” 1. pielikumā. Šī suga ir iekļauta arī putnu sugu sarakstā, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 211 „Noteikumi par putnu sugu sarakstu, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos izplatības areālā” (31.03.2007.).

Grieze Latvijā ir bieži un vienmērīgi izplatīta suga (8. attēls) [3]. Tā ir gājputns un ligzdo dažāda veida mitrās pļavās, ganībās, zālajos, ziemāju laukos, dažkārt arī ābeļdārzos, retāk aizaugušās rušīnāmkultūrās un izcirtumos. Ligzda uz zemes, parasti uz kāda ciņa [6].

2010. gadā Latvijā griežu populācijas vērtējums ir 61 849-187 719 vokalizējošu tēviņu. Pēdējo gadu periodā (2001.-2012.) populācijas lielums pieaug, un arī ilgtermiņā (1989.-2012.) skaitam ir tendence palielināties [5].

Sugu apdraudošie būtiskākie faktori Latvijā ir zālāju pārvēršana aramzemē un lauksaimniecības intensifikācija, mazākā mērā – urbanizācija. Sugas populācijas lielums īpaši aizsargājamās dabas teritorijās ir 2 048-3 676 vokalizējoši tēviņi. Skaitis īpaši aizsargājamās teritorijās īstermiņā palielinās [5].

Lieguma apsekošanas laikā, tā vidusdaļā, tika konstatēti divi vokalizējošs griezes tēviņi (skat. aizsargājamo sugu novērojumu karti). Šis novērojums liecina par sugas iespējamu ligzdošanu liegumā.

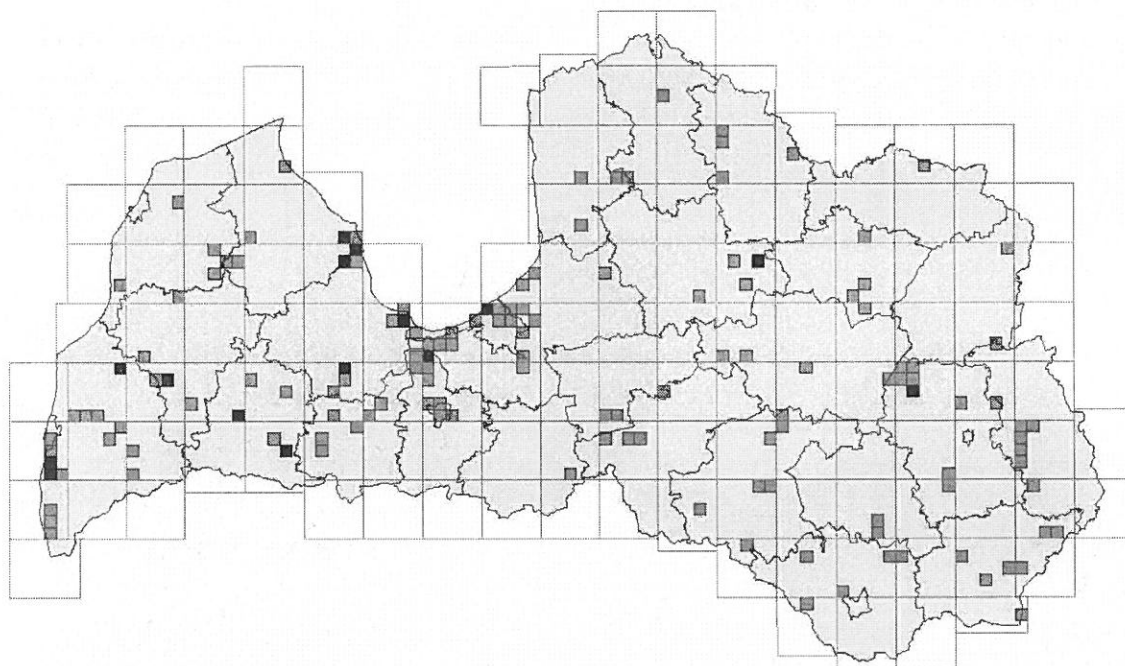
8. attēls. Griezes *Crex crex* izplatība Latvijā 2000.-2004. gadā (sarkanās krāsas intensitāte raksturo ligzdošanas ticamības pakāpi konkrētajā kvadrātā: no gaišākas uz tumšāku – neligzdojošu putnu novērojumi, iespējama ligzdošana, ticama ligzdošana, pierādīta ligzdošana) [3]

Seivi ķauķis *Locustella luscinioides* ir īpaši aizsargājama putnu suga (iekļauta MK noteikumu Nr. 396 (18.11.2000. ar grozījumiem 31.07.2004.) „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” 1. pielikumā.

Seivi ķauķis Latvijā ir samērā reta, taču diezgan vienmērīgi izplatīta suga (9. attēls) [3]. Tā ir gājputns un ligzdo blīvos ezeru vai dīķu niedrājos. Ligzdu ierīko starp niedru stublājiem vai sakņiem [4].

2012. gadā Latvijā ligzdoja 1000 seivi ķauķu pāru. Pēdējo gadu periodā datu par populācijas lieluma izmaiņām nav, bet ilgtermiņā (1994.-2012.) to skaitam ir tendence palielināties [5].

Lieguma apsekošanas laikā divās vietās – lieguma DA un DR daļā, tika konstatēti dziedoši seivi ķauķi (skat. aizsargājamo sugu novērojumu karti). Vēl reģistrēti divi šīs sugas gadījuma novērojumi: 22.04.2012. un 21.04.2013., kad arī tika novēroti dziedoši seivi ķauķi [2]. Šie novērojumi liecina par sugas iespējamu ligzdošanu liegumā.

9. attēls. Seivi ķauķa *Locustella luscinioides* izplatība Latvijā 2000.-2004. gadā (sarkanās krāsas intensitāte raksturo ligzdošanas ticamības pakāpi konkrētajā kvadrātā: no gaišākas uz tumšāku – neligzdojošu putnu novērojumi, iespējama ligzdošana, ticama ligzdošana, pierādīta ligzdošana) [3]

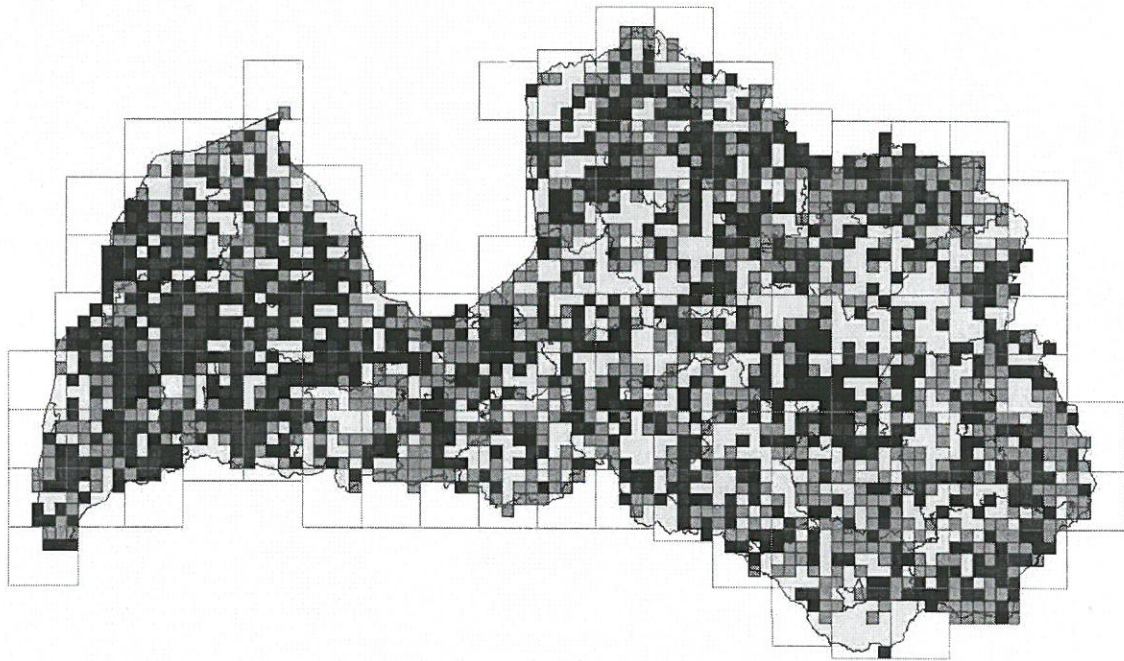
Brūnā čakste *Lanius collurio* ir īpaši aizsargājama putnu suga (iekļauta MK noteikumu Nr. 396 (18.11.2000. ar grozījumiem 31.07.2004.) „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” 1. pielikumā. Šī suga ir iekļauta arī putnu sugu sarakstā, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 211 „Noteikumi par putnu sugu sarakstu, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos izplatības areālā” (31.03.2007.).

Brūnā čakste Latvijā ir bieži un vienmērīgi izplatīta suga (10. attēls) [3]. Tā ir gājputns un ligzdo aizaugošos izcirtumos, krūmainās ceļmalās, augļu dārzos, mežmalās, mitrās krūmainās ieplakās lauksaimniecības zemēs, aizaugošās pļavās u.tml. vietās. Ligzdu būvē galvenokārt dzeloņainu krūmu un koku vai jaunu skujkoku zaros [6].

2011. gadā Latvijā ligzdoja 68 240-246 255 pāru. Pēdējo gadu periodā (2001.-2012.) populācijas lielums ir stabils, bet ilgtermiņā (1995.-2012.) brūno čakstu skaitam ir tendence palielināties [5].

Sugu apdraudošais faktors Latvijā ir lauksaimniecības intensifikācija. Sugas populācijas lielums īpaši aizsargājamās dabas teritorijās ir 2 320-4 624 pāri. Skaitis īpaši aizsargājamās teritorijās īstermiņā palielinās [5].

Lieguma apsekošanas laikā šī suga netika konstatēta, taču ir reģistrēts viens gadījuma novērojums 10.05.2013. lieguma vidusdaļā (skat. aizsargājamo sugu novērojumu karti) – novērots brūno čakstu pāris ligzdošanas sezonas laikā [2]. Šis novērojums liecina par sugas iespējamu ligzdošanu liegumā.

10. attēls. Brūnās čakstes *Lanius collurio* izplatība Latvijā 2000.-2004. gadā (sarkanās krāsas intensitāte raksturo ligzdošanas ticamības pakāpi konkrētajā kvadrātā: no gaišākas uz tumšāku – neligzdojošu putnu novērojumi, iespējama ligzdošana, ticama ligzdošana, pierādīta ligzdošana) [3]

No putnu aizsardzības viedokļa lielākās dabas lieguma „Vecdaugava” vērtības ir tur ligzdojošās aizsargājamās putnu sugas. No 27 liegumā konstatētajām aizsargājamām sugām tikai četras – lielais dumpis, grieze, sevi ķauķis un brūnā čakste, iespējams, šeit ligzdo (skat. 1. tabulu). Pārējās aizsargājamās sugas konstatētas pārsvarā gadījuma novērojumos, pārlidojot lieguma teritoriju vai arī uzturoties tajā barošanās vai atpūtas laikā.

No bieži sastopamajam sugām liegumā konstatēta 61 suga, t.sk. 35 sugas kā iespējamās ligzdotājās (skat. 1. tabulu). Vislielākajā skaitā lieguma teritorijā ligzdo niedrājiem raksturīgās sugas – ceru ķauķis, niedru strazds, ezeru ķauķis un niedru stērste. Samērā lielā skaitā liegumā sastopamas arī krūmainās pļavās ūdenstilpju krastos ligzdojošās sugas – mazais svilpis un brūnspārnu ķauķis. Kā gājputni liegumā lielā skaitā konstatētas dzeltenās cielavas, cekulpīles un mājas strazdi.

Ornitofaunas izmaiņas kopš iepriekšējā dabas aizsardzības plāna sagatavošanas

Apkopotie dati ir salīdzināti ar lieguma ornitofaunas sastāvu periodā pirms iepriekšējā dabas aizsardzības plāna sagatavošanas – 2001.-2003. gadā. Šis periods ir izvēlēts, jo kopš 2000. gada vairs nav konstatēta ķīru kolonija, kas ir ļoti būtisks visu lieguma ornitofaunu ietekmējošs faktors.

Analizējot apkopotos datus, redzams, ka liegumā konstatēto putnu sugu skaits pieaudzis par 14 sugām – no 74 sugām, kuras konstatētas no 2001. līdz 2003. gadam [7], uz 88 sugām, kuras konstatētas pēdējo četru gadu periodā (skat. 1. tabulu). 47 no iepriekš liegumā konstatētajām sugām ir tikušas novērotas arī pēdējos gados, bet 27 sugas vairs nav konstatētas (attēlotas 1. tabulā uz pelēka fona). Daļa no tām ir parastas, bieži sastopamas sugas, piemēram, dižraibais dzenis, baltā cielava un zilzīlīte.

2001.-2003. gadā lieguma ornitofaunā bija 33 aizsargājamās sugas, šobrīd to skaits samazinājies līdz 27. Pie tam 12 no iepriekš novērotajām aizsargājamām sugām – lielā gaura, paipala, klinšu ērglis, ormanītis, dzērve, melnā puskuitala, pļavu tilbīte, purva tilbīte, mazais ķīris, jūras zīriņš, mazais zīriņš un somzīlīte, liegumā vairs nav konstatētas. Vismaz četras no šīm sugām – mazais ķīris, jūras zīriņš, mazais zīriņš un somzīlīte, liegumā iepriekš ligzdojušas [7]. Iespējams, ka šīs sugas liegumā vairs neligzdo sakarā ar lielo ķīru kolonijas izzušanu 2000. gadā [7], kā arī dzīvotņu degradācijas un šobrīd liegumā esošo traucējumu dēļ.

No jauna liegumā konstatētas 18 sugas (skat. 1. tabulu); četras no tām – ūdensvistīņa, upes ķauķis, krūmu ķauķis un iedzeltenais ķauķis, iespējams, liegumā ligzdo. Starp iepriekš nekonstatētajām sugām ir arī septiņas aizsargājamās sugas – lielais baltais gārnis, ķīķis, kukaiņu piekūns, dzeltenais tārtiņš, ķikuts, lietuvainis un sila cīrulis, taču visas tikai kā ceļotāji vai maldu viesi.

Tomēr, izmantojot esošos datus, nav iespējams pamatoti novērtēt lieguma ornitofaunas izmaiņas, jo:

- 1) nav informācijas par 2003. gadā lieguma apsekošanas laikā izmantoto metodiku [7], tāpēc iegūtie dati 2003. un 2014. gadā nav salīdzināmi;
- 2) kaut arī dabas aizsardzības plānā bija paredzēts putnu sugu ikgadējs monitorings [7], nav nekādas informācijas par to, ka monitorings veikts. Lai arī liegums ir iecienīta putnu vērotāju vieta un par šo teritoriju ir daudz gadījuma ziņu [2], tomēr apsekojot liegumu tikai 2014. gadā, un arī apkopojot visus gadījuma novērojumus, pastāv iespēja, ka kāda no sugām, kas liegumā ligzdo vai uzturas, nav tikusi novērota nejaušības dēļ.

Negatīvās ietekmes

Traucējums lieguma ZA daļā

Lieguma ZA daļa (uz Z no „Skanstenieku” mājām) ir iecienīta rekreācijas vieta – visās lieguma apsekošanas reizēs tajā varēja sastapt cilvēkus, kas pastaigājās, lielākā daļa no tiem – ar suņiem. Kaut arī liegums pilda rekreācijas funkciju, kas sevišķi nozīmīga ir aizsargājamai teritorijai, kas atrodas pilsētā, tomēr šajā lieguma daļā tā ir uzskatāma arī par negatīvu faktoru, kas samazina lieguma bioloģisko daudzveidību. Traucējums ligzdošanas sezonas laikā putniem ir viens no būtiskākajiem nesekmīgas ligzdošanas cēloņiem. Sevišķi nevēlami ir liegumu izmantot kā suņu pastaigu vietu, jo šajā gadījumā cieš visas uz zemes ligzdojošās sugas, t.sk. arī aizsargājamās sugas – lielais dumpis, grieze un sevi ķauķis.

Aizaugšana ar niedrēm un krūmiem

Visā lieguma teritorijā, bet jo īpaši lieguma D daļā, lielu īpatsvaru no lieguma platības aizņem blīvas niedru audzes. Uz Z no „Skanstenieku” mājām niedru izplatīšanos ierobežo tur esošās zirgu ganības, taču D daļā tās veido blīvas monodominantas audzes – tikai pašā lieguma DA daļā vēl ir saglabājusies niedrēm neaizaugusi neliela pļavas daļa. Lai gan niedrājos ligzdo arī aizsargājamas putnu sugas, piemēram, lielais dumpis, mazais dumpis, niedru lija, mazais ormanītis, sevi ķauķis, bārdzīlīte un somzīlīte, tomēr niedru audžu tālāka izplatība ir uzskatāma par negatīvu faktoru. Liegumā esošo pļavu aizaugšana ar niedrēm samazina lieguma ornitofaunas daudzveidību, jo arī pļavas ir nozīmīgas aizsargājamo putnu sugu, piemēram, ormanīša, griezes, kuitālas, pļavu tilbītes un diķu tilbītes, ligzdošanas vietas.

Vietās, kur abiotisko vai citu faktoru (zirgu ganību) dēļ niedru izplatīšanās ir ierobežota, pļavas aizaug ar krūmiem. Lai gan atsevišķi krūmi pļavā palielina tajā ligzdojošo putnu sugu daudzveidību, un tie pat ir svarīgs elements aizsargājamai sugai – brūnajai čakstei, tomēr to augšana ir pastāvīgi jāierobežo, jo pļavu neapsaimniekojot, tā samērā īsā laikā kļūst nepiemērota retāko šim biotopam raksturīgo putnu sugu ligzdošanai. Liegumā esošajās nelielajās pļavu platībās jau šobrīd ir samērā liels krūmu īpatsvars, arī tajā lieguma daļā, kur ierīkotas zirgu ganības. Lielais krūmu īpatsvars palielina plēsēju (vārnveidīgo putnu) negatīvo ietekmi uz pļavā ligzdojošajām sugām, jo vārnas krūmus izmanto kā novērošanas vietas.

Pārāk liela ganīšanas intensitāte

Lieguma ZA daļā ir ierīkotas zirgu ganības (2. attēls). Kaut arī zirgu ganīšana samazina niedru un krūmu tālāku ekspansiju pļavā, tomēr no aizsargājamo putnu – sevišķi griezes, saglabāšanas viedokļa esošā ganīšanas intensitāte uzskatāma par pārāk lielu. Iespējams, ka par to liecina arī liegumā ligzdojošo griežu skaita samazināšanās. Liegumā 23.05.2002. dzirdēti pieci dziedoši griezes tēviņi [7], bet 26.05.2014. uzskaitīti tikai divi vokalizējoši tēviņi. Nav gan zināms, kurā (vai kurās) lieguma daļās 2002. gadā uzskaitē ir veikta, kā arī tikai divu šādu uzskaitītu datu salīdzināšana neļauj iegūt pamatotus secinājumus par populācijas lieluma izmaiņām. Tomēr lieguma apsekošanas laikā, vizuāli novērtējot zālāja stāvokli, bija redzama ganību negatīvā ietekme uz griezes dzīvotni – pārāk īsa zāle un traucējums ligzdojošajiem putniem. Abas lieguma apsekošanas laikā dzirdētās griezes atradās ārpus ganību teritorijas – niedrāju joslā vecupes tuvumā (skat. aizsargājamo sugu novērojumu karti).

Ieteicamie apsaimniekošanas un organizatoriskie pasākumi

Traucējumu novēršana

Traucējums lieguma ZA daļā – cilvēku pastaigas, galvenokārt ar suņiem, ir uzskatāms par būtisku faktoru, kas var samazināt liegumā sekmīgi ligzdojošo putnu skaitu. Tā kā liegumam ir arī nozīmīga rekreatīva funkcija, pilnīgs aizliegums to apmeklēt nebūtu piemērots risinājums. Tā kā galvenā lieguma ornitoloģiskā vērtība ir tajā ligzdojošās putnu sugas, to aizsardzības nolūkā būtu jāizslēdz pastaigas ar suņiem lieguma teritorijā pļavu putnu ligzdošanas sezonas laikā, t.i. no 1. aprīļa līdz 31. jūlijam.

Otrs veids, kā samazināt šobrīd esošo negatīvo ietekmi ir lieguma apmeklētāju, un šajā gadījumā jo īpaši Skanstnieku ielas apkārtnē dzīvojošo cilvēku informēšana par lieguma dabas vērtībām un rīcību, kas tās apdraud. Pie „Skanstnieku” mājām jau atrodas informatīvs stends; lieguma izmantošanas noteikumu izmaiņu gadījumā tas būtu atbilstoši jāaktualizē.

Niedru pļaušana

Lai novērstu liegumā esošo pļavu, sevišķi DA daļā, aizaugšanu ar niedrēm, jāveic niedru pļaušana. Šis pasākums var tikt veikts atbilstoši aizsargājamo biotopu saglabāšanas mērķiem, taču, ievērojot sekojošus aizsargājamo putnu sugu dzīvotņu saglabāšanas nosacījumus:

- 1) niedru pļaušanu veikt pēc 31. augusta, lai novērstu niedrājos ligzdojošo putnu ligzdu un mazuļu bojāeju, kā arī traucējumu ligzdošanas laikā;
- 2) niedru pļaušanu neveikt ~50 m rādiusā ap sevi ķauķa un lielā dumpja iespējamām ligzdošanas vietām (skat. aizsargājamo sugu novērojumu karti).

Pļavu pļaušana un krūmu ciršana

Lai novērstu lieguma DA daļā esošo pļavu aizaugšanu ar krūmiem un kokiem, jāveic pļavu pļaušana. Šis pasākums var tikt veikts atbilstoši aizsargājamo pļavu biotopu saglabāšanas mērķiem, taču, ievērojot sekojošus aizsargājamo putnu sugu dzīvotņu saglabāšanas nosacījumus:

- 1) pļavu pļaušanu veikt pēc 31. augusta, lai novērstu pļavās ligzdojošo putnu ligzdu un mazuļu bojāeju, kā arī traucējumu ligzdošanas laikā;
- 2) ja pļavu biotopu aizsardzībai nepieciešama krūmu pļaušana, to veikt pēc 31. augusta, kā arī atstāt atsevišķus krūmus pļavā ligzdojošo putnu daudzveidības saglabāšanai.

Lieguma ZA daļā esošajās zirgu ganībās nepieciešama krūmu ciršana, jo esošais krūmu īpatsvars palielina plēsēju negatīvo ietekmi uz pļavā ligzdojošajiem putniem. Atsevišķus krūmu pudurus var atstāt ganību malās – tuvāk vecupes krastiem.

Ganīšanas intensitātes samazināšana

Optimālai griežu dzīvotņu aizsardzībai liegumā priekšroka būtu dodama vēlai pļavu pļaušanai (augustā-septembrī), nevis ganīšanai. Ja tomēr ganības kā pļavu apsaimniekošanas veids tiek saglabāts, tā intensitāte jāsamazina atbilstoši aizsargājamo zālāju biotopu apsaimniekošanas principiem (atbilstoši biotopu eksperta ieteikumiem).

Potenciāla lieguma zonējuma maiņa

Liegumā kā iespējams ligzdotājs konstatēta putnu suga, kurai MK noteikumi paredz dibināt mikroliegumus – lielais dumpis. Vokalizējoši lielā dumpja tēviņi konstatēti divās vietās lieguma D daļā un vēl viens gadījuma novērojums reģistrēts lieguma Z daļā, taču tas, iespējams, ir bijis caurceļojošs putns (skat. aizsargājamo sugu novērojumu karti). Lielā dumpja ligzdošanas vietās būtu jāmaina lieguma zonējums, lai nodrošinātu sugas aizsardzību atbilstoši MK noteikumiem „*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu novērojumu karti*”. Lai lemtu par stingrāku aizsardzības prasību piemērošanu šīm teritorijām, pirmkārt, nepieciešami papildu pētījumi, kas apstiprinātu šīs sugas ligzdošanu. Vispārējas lieguma ornitofaunas inventarizācijas laikā nav iegūti dati, kas liecinātu par ticamu lielā dumpja ligzdošanu liegumā. Tam nepieciešami speciāli plānoti (konkrētajai sugai optimālos sezonas un diennakts laikos), kā arī atkārtoti novērojumi, ar mērķi konstatēt kādas pazīmes, kas pierāda sugas ligzdošanu, piemēram, apdzīvota vai lietota ligzda, vai vismaz pazīmes, kas liecina par ticamu ligzdošanu, piemēram, tēviņa dziesma vismaz vienu nedēļu, kas norāda uz pastāvīgu teritoriju [8].

Informatīvās zīmes, sabiedrības informēšana

Ņemot vērā, ka liegums atrodas galvaspilsētas teritorijā un tam ir arī nozīmīga rekreatīvā funkcija, lai nodrošinātu tajā esošo dabas vērtību, t.sk. putnu aizsardzību, nepieciešams būtiski uzlabot sabiedrības informētības līmeni. Liegumā esošais informatīvais stends jāpapildina atbilstoši aktuālajām dabas aizsardzības vērtībām liegumā un tās apdarudošajiem faktoriem.

Putnu sugu monitorings

Lai sasniegtu dabas lieguma dibināšanas mērķus attiecībā uz putnu sugu aizsardzību, nepieciešams regulārs, ikgadējs putnu sugu monitorings. Monitoringā iegūtie dati jānovērtē:

- 1) lieguma ornitofaunas izmaiņas, t.sk. aizsargājamo sugu sastāva un populācijas lielumu izmaiņas;
- 2) negatīvo faktoru ietekmes būtiskumu;
- 3) apsaimniekošanas pasākumu efektivitāti.

Lieguma apsekošana tikai dabas aizsardzības plāna atjaunošanas ietvaros neļauj novērtēt iepriekš minētos faktoros. Bez tam, monitoringā iegūtie dati ir ļoti būtiski, lai varētu laicīgi reaģēt uz kādiem faktoriem, sevišķi nelabvēlīgiem, kas no jauna radušies vai pastiprinājušies periodā pirms kārtējā dabas aizsardzības plāna atjaunošanas.

Izmantotie avoti:

1. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, 2009. Latvijas ligzdojošo putnu monitorings. Uzskaišu metodika. Rīga.
2. dabasdati.lv [<http://dabasdati.lv/lv/search/>]. 17.10.2014.
3. LOB. Latvijas ligzdojošo putnu atlants 2000.-2004. Npublicēti dati. [http://www.lob.lv/lv/atlants/kartes_2006.php]. 17.10.2014.
4. LOB 1999. Latvijas ūdeņu putni. Rīga.
5. Eiropas Komisijai iesniegtā datubāze par putnu sugu aizsardzības stāvokli Latvijā [http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=lv/eu/art12/env_uuf5cg/LV_birds_reports-14331-211040.xml&conv=343&source=remote#A232_B]. 17.10.2014.
6. LOB 1998. Latvijas lauku putni. Rīga.
7. Dabas lieguma „Vecdaugava” dabas aizsardzības plāns. SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”. Rīga, 2003. gads.
8. Latvijas ligzdojošo putnu atlants 2000.-2008. Metodika. [<http://www.lob.lv/lv/atlants/instrukcija.php?id=5>]. 17.10.2014.

Atzinumā ir 18 lpp.

Sintija Martinsone

26.10.2014.